

L'àrab del present

L'infant Sattouf patia les contradiccions del pare, les submissions de la mare i les barbaritats del règim

Salamandra

Riad Sattouf és un autor de vinyetes ben conegut a França. Ha estat el creador de la sèrie ?Pascal Brutal?, publicada a *Fluide Glacial*, i de ?La vie secrète des jeunes?, apareguda a *Charlie Hebdo* entre 2004 i 2014. Amb aquestes albardes, Sattouf podria ser considerat un provocador per les ments més puritanes o per les més desequilibrades. Sovint es confonen.

Fill de bretona i siriana, Riad Sattouf col·labora actualment amb *Le Nouvel Observateur*, on dibuixa la sèrie ?Les cahiers d'Esther?, històries reals d'una nena de nou anys. És aquesta perspectiva la que li ha permès recrear també la seva infància a *L'àrab del futur* (<http://salamandra.info/libro/arab-del-futur-1>). A Bretanya, a Líbia i Síria, dos dels territoris que van servir de laboratori per assajar l'experiment denominat ?socialisme àrab?. Amb els resultats coneguts de tothom. Colonialisme, socialisme, fonamentalisme... Les baules de la cadena ens han portat on som. Al malson.

L'àrab del futur reproduceix, a través de l'experiència del mateix Riad Sattouf de ben petit, la Líbia de Moammar al-Gaddafi. Allà el seu pare feia de professor universitari, lliurat a la causa de reeducar i redreçar el poble, i consumia a glopades *El llibre verd*, encarregat de marcar el camí de l'?'Estat de les masses populars?' que el *Guia Suprem* pretenia construir.

En aquell context l'infant Sattouf patia les contradiccions i les il·luminacions del seu pare, les submissións de la seva mare i les arbitrarietats i barbaritats dels funcionaris d'un règim que, entre misèria i misèria, pretenia servir de fanal en la construcció d'un nou Islam, en nom del ?panarabisme progressista?. Els qui se'l van creure allà potser no tenien més remei. Els qui ho van fer ací no tenien perdó. Encara en deu quedar algun.

Com a segona etapa d'una deriva cada cop més delirant, el pare de Riad va embarcar la seva família a una altra aventura, aquesta vegada al seu país, dirigit per Hafiz al-Assad. Doble roda en la rosca de l'error i de l'horror. Sattouf s'encarrega de recordar que el sobrenom Al-Assad, ?el Lleó?, rebaixava el nom real del personatge: Al-Wach, ?La bèstia salvatge?. A la Síria de la Bèstia el petit Sattouf ha de sofrir, més que les calamitats de la dictadura que es proclamava també socialista, l'agressivitat de la família del seu pare i la d'una societat profundament rural, en estat natural desbocat, que recorden, amb un punt més de retrocés, la que es podia patir en qualsevol poble d'aquest país en les primeres dècades del segle XX.

Riad Sattouf traça aquest viatge al passat amb una recreació en el detall que enlluerna. Potser per això ell mateix reporta que en algun moment els seus professors francesos, vist com dibuixava, el definien com un superdotat. Superdotat també en el record. Les societats líbia i siriana queden retratades amb solvència gràcies a la visió d'un nen que les explica des de la seva alçada. Res millor per conèixer-les que la proximitat domèstica d'un testimoni infantil estupefacte davant cada nou descobriment. Atemorit davant la violència que pateix. Tampoc la Bretanya francesa -a través de l'escola infantil- queda lliure de la mirada inclement d'una criatura que amuntega denúncies.

La sinceritat de Sattouf, el retrat sense concessions a la lírica, l'extrema habilitat amb què és capaç de reproduir la mirada infantil, han merescut l'elogi de la crítica francesa. Una crítica -i una societat- obsessionades en les realitats de les excolònies. I amb els relats que les interpreten. Com una introspecció infantil és capaç d'aconseguir fer entendre tant aquesta realitat és l'habilitat que defineix Riad Sattouf. Més que el dibuix.

L'àrab del futur ha estat guardonat amb el Fauve d'Or al darrer Saló d'Angulema. El llibre ha catapultat a la petita glòria Riad Sattouf, que ha estat definit per alguns dels seus crítics com ?un dels grans autors de la novel·la gràfica francesa?, tal com recullen a la solapa, pagats, els editors. La consideració pot pujar més encara, perquè aquest llibre, com els millors quaderns d'aventures, tindrà rèpliques. La darrera pàgina així ho indica quan el petit Sattouf, el seu pare i la seva mare, estan a punt d'agafar l'avió que els portarà de nou cap a Síria. Continuarà...